

بررسی خواص جذبی داروی تمودال بر روی فولرن عامل دار به عنوان یک حامل داروی

ضد سرطان با استفاده از محاسبات شیمیایی کوانتومی

سید علی احمدی^{۱*} و مسلم ملک‌شاهی^۲

۱- گروه شیمی، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران

۲- گروه فیزیک، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران

چکیده

بررسی نظری قابلیت‌های جذب تمودال روی فولرن عامل دار شده با گروه هیدروکسی (C60-OH) برای سیستم‌های دارورسانی مناسب با استفاده از شبیه‌سازی‌های DFT انجام شد. هدف پژوهش، ارزیابی اثربخشی فولرن عامل دار شده در افزایش پایداری و کارایی آن در دارورسانی تمودال است. تمودال که به نام تموزولامید نیز شناخته می‌شود دارویی است که برای درمان بسیاری از سرطان‌ها از جمله سرطان معده، روده و سینه استفاده می‌شود. فولرن دارای خواص قابل توجهی مانند پایداری بالا است که می‌تواند به عنوان یک حامل دارو در سیستم‌های دارورسانی هدفمند استفاده شود. این مطالعه بر روی ویژگی‌های ترکیب تمودال با فولرن عامل دار متمرکز شده است که می‌تواند تأثیر خوبی بر اثرات ضد سرطانی دارو داشته باشد. بر این اساس، واکنش جذب تمودال روی C60-OH با استفاده از DFT به روش B3LYP/6-311+G همراه با محاسبه انرژی جذب انجام شد. اطلاعات سطح انرژی HOMO (-9.816 eV) و LUMO (1.042 eV) هشت موقعیت فعال برای تمودال را نشان می‌دهد، که تأیید می‌کند که از نظر ترمودینامیکی پایدار است. در نهایت برهمکنش تمودال با فولرن عامل دار شده مورد بررسی قرار گرفت و کاهش پتانسیل شیمیایی در ترکیب تمودال با فولرن C60-OH واکنش پذیری بهتر آن را نشان داد.

واژه‌های کلیدی: تمودال، C60، فولرن، فعالیت شیمیایی، DFT

ایمیل نویسنده مسئول: saahmadi@iauk.ac.ir

۱- مقدمه

کاربردهای دارورسانی معرفی شده اند [6]. باکی‌بال‌ها که با نام فولرن‌ها نیز شناخته می‌شوند، آلوتروپ جدید کربن هستند [7]. فولرن‌ها ساختار خاصی دارند و به درمان برخی بیماری‌ها کمک می‌کنند. فولرن‌ها از ۱۲ پنج ضلعی و ۲۰ شش ضلعی با یک اتم کربن در هر لبه این ساختار شبکه تشکیل شده اند [8]. آنچه فولرن را برای رساندن دارو مفید می‌کند، توانایی رساندن آن به سلول‌های هدف است. باکی‌بال‌ها به عنوان حامل‌های داروهای ضد سرطان برای درمان استفاده می‌شوند [9,10].

شیمی محاسباتی شاخه‌ای از شیمی نظری است که می‌تواند ساختار، انرژی و دیگر خصوصیات شناخته شده یا نشده مولکول‌ها را پیش‌گویی کند. برای انجام محاسبات باید از نرم افزارهای کامپیوتری استفاده نمود که سیستم‌های شیمیایی را شبیه‌سازی می‌نمایند. از طرف دیگر تمام روش‌های محاسباتی برای مطالعه یک مولکول مناسب نیست. پس در ابتدا باید یک روش نظری مناسب را برای مطالعه یک مولکول انتخاب نمود. در شیمی محاسباتی، سیستم‌هایی که به طور دقیق قابل حل

تمودال دارویی است که برای درمان بسیاری از سرطان‌ها از جمله سرطان معده، روده و سینه استفاده می‌شود [1]. به هر حال، عوارض جانبی رایج نیز برای این دارو آشکار است. از عوارض جانبی این دارو می‌توان به کاهش اشتها، تب، سردرد، تنگی نفس و افزایش خطر ابتلا به سرطان‌های بعدی اشاره کرد [2]. مانند دیگر داروهای ضد سرطان، اعتقاد بر این است که تمودال با ایجاد اختلال در ساختار DNA کار می‌کند و به وضوح در فاز S چرخه سلولی عمل می‌کند [3]. همچنین، اعتقاد بر این است که این دارو با مهار آنزیم ریونوکلئوتید ردوکتاز عمل می‌کند [4].

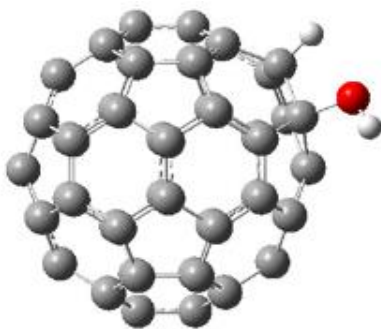
در میان روش‌های مختلف دارورسانی هدفمند، می‌توان از نانوساختارها به طور مؤثر و کارآمد استفاده کرد و روند درمان بیماری‌ها تأثیر مؤثری دارد. نانو ذرات دارای اندازه ای با قطرهای بین ۱ تا ۱۰۰ نانومتر هستند که ممکن است داروها در آنها جذب، پراکنده یا محصور شوند [5]. در چند دهه اخیر، باکی‌بال‌ها به عنوان حامل‌های مبتنی بر کربن برای

می‌باشند، عبارتند از سیستم‌های تک ذره‌ای یا دو ذره‌ای که سیستم دو ذره‌ای با استفاده از دستگاه مختصات مرکز جرم می‌تواند به دو مسئله تک ذره‌ای تبدیل شود. در مورد سیستم‌های چند ذره‌ای محاسبات ریاضی بسیار پیچیده و طولانی مورد نیاز است. [11]

در مطالعه حاضر فولرن عاملدار شده با گروه هیدروکسی به عنوان جاذب همودال در فاز گازی مینی بر نظریه تابعیت چگالی با مجموعه پایه $6-311+G$ به کار گرفته شده است.

۲- روشهای محاسبات

محاسبات شیمیایی کوانتومی با استفاده از نرم افزار Gaussian 09W انجام شد. این فرآیند در نرم افزار Gaussian 09W با استفاده از DFT با روش B3LYP و بر اساس $6-311+G$ همراه با محاسبه انرژی جذب و بدون حضور حلال و بدون اعمال دمای خاص انجام شد. پارامترهای الکتریکی و نیز خواص دینامیکی حرارتی با استفاده از پارامتر DFT با روش B3LYP بررسی شد [12, 13]. در این تحقیق از فولرن C60-OH به عنوان ماده جاذب استفاده شد که انرژی جذب آن به شرح زیر است (معادله ۱):

شکل ۱. فولرن C60-OH بهینه شده با B3LYP/6-311+G
 $E = -6203.4125 \text{ kJ}$

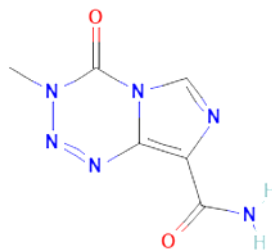
$$1) E(\text{ads}) = E(\text{Fullerene-Temodal}) - (E(\text{Temodal}) + E(\text{Fullerene}))$$

معادلات (۲) تا (۵) خواص الکترونیکی را نشان می‌دهد. μ نشان‌دهنده پتانسیل شیمیایی، η نشان‌دهنده درجه سختی، s نشان‌دهنده درجه نرمی، و ω نشان‌دهنده الکترون دوستی ترکیب است، که در آن IP و EA به ترتیب پتانسیل یونش و الکترون خواهی هستند.

- 2) $\mu = -(IP+EA)/2$
- 3) $\eta = (IP-EA)/2$
- 4) $S = 1/\eta$
- 5) $\omega = \mu^2/2\eta$

۳- تجزیه و تحلیل نتایج

مهمترین نکته در مورد سیستم دارورسانی هدفمند این است که سیستم مورد مطالعه باید به گونه ای طراحی شود که در صورت اتصال، اجزای آن شکل گرفته و پایدار باشد، زیرا پایداری هر سیستمی به سطح انرژی آن بستگی دارد و هر چه سطح انرژی کمتر باشد، پایداری آن بیشتر است. پایداری این سیستم را می‌توان با مقدار سطح انرژی آن بررسی کرد. دومین عامل تاثیرگذار در طراحی یک سیستم دارورسانی هدفمند، بررسی حلالیت سیستم طراحی شده در آب است. این سیستم باید دارای قطبیت کافی برای حل شدن در حلال های قطبی باشد. برای دستیابی به این هدف، ابتدا یک گروه عاملی (OH) با فولرن پیوند داده شد که ساختار بهینه آن را می‌توان در شکل ۱ مشاهده کرد (دارای انرژی 6203.4125 kJ - کیلو ژول). با توجه به نتایج به دست آمده توسط مطالعه حاضر، تمام پارامترها با استفاده از DFT با روش B3LYP/6-

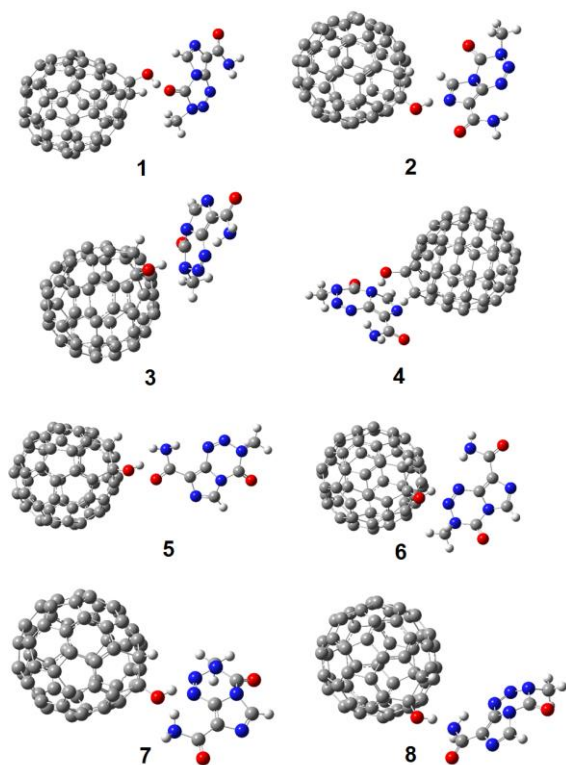
شکل ۲. ساختار همودال

می‌توان گفت که HOMO بالاترین اوربیتال مولکولی انرژی است که دارای الکترون است، در حالی که LUMO اوربیتال انرژی سطح بعدی است که الکترون ندارد. می‌توان گفت که هر چه شکاف انرژی اوربیتال های HOMO-LUMO یک ترکیب بیشتر باشد، تأثیر مستقیمی بر پایداری آن دارد و آن ترکیب پایدارتر است. انرژی HOMO نشان دهنده توانایی یک مولکول برای اهدای الکترون است. از عبارت قبلی، می‌توان استنباط کرد که با افزایش سطح انرژی HOMO، احتمال اهدای الکترون مولکول نیز افزایش می‌یابد. از سوی دیگر، با در نظر گرفتن انرژی LUMO، سطوح انرژی پایین تر احتمال بیشتری را برای مولکول برای پذیرش الکترون ها نشان می‌دهد. می‌توان نتیجه گرفت که پارامتر پتانسیل یونش (IP)

جدول ۱: داده های انرژی و ممان دوقطبی نمودال

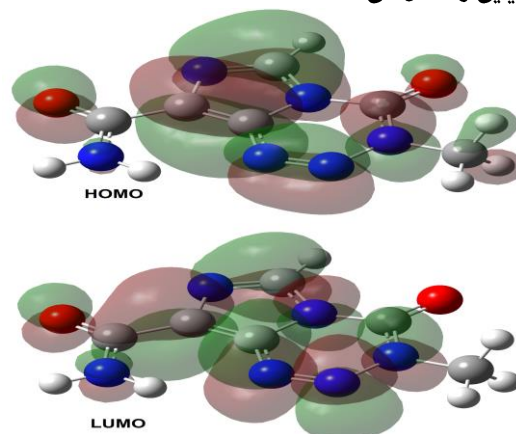
Parameters	Values
Energy	-1846.24 kJ
Gibbs free energy	-1845.93 kJ
Enthalpy	-1845.80 kJ
Entropy	430.54 J/mol-kelvin
Heat Capacity	165.06 J/mol-kelvin
Dipole moment	6.58 Debye
HOMO	-9.816 ev
LUMO	1.042 ev

بالتر منجر به افزایش پایداری می شود. شکاف انرژی HOMO-LUMO بیان می کند که مولکول های سخت دارای شکاف انرژی بزرگ و مولکول های نرم دارای شکاف انرژی کوچک هستند (شکل ۳). اجازه دهید ابتدا تعریف صحیح مولکول های سخت و مولکول های نرم را روشن کنیم. این اصطلاحات به قطبش پذیری الکترون ها در یک اتم یا یک مولکول اشاره دارد. پتانسیل یونیزاسیون (IP) توصیف کننده قابل توجهی از واکنش شیمیایی است، که در آن مقادیر IP بالاتر با افزایش پایداری همراه است. مولکول های سخت (σ) شکاف های انرژی بزرگ تری را نشان می دهند، در حالی که مولکول های نرم (σ) واکنش پذیرتر هستند و به آسانی الکترون ها را برای پذیرش ارائه می کنند. شاخص الکتروفیلیسیته (σ) برای توصیف توانایی یک مولکول برای پذیرش الکترون استفاده می شود. برای نمودال سطح انرژی HOMO آن به دلیل وجود اتم های الکترون گاتیو (اکسیژن، نیتروژن) در ساختار شیمیایی آن، درگیری قوی در واکنش های شیمیایی را نشان می دهد.

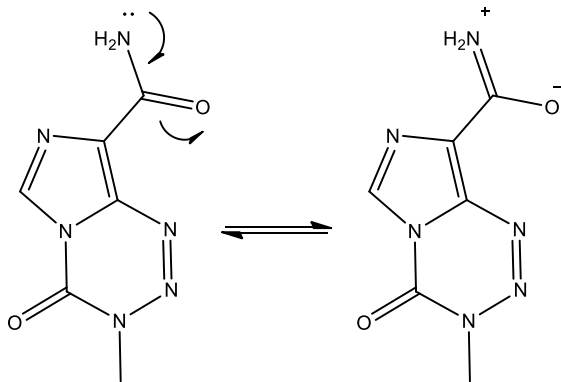
شکل ۴. ساختار کمپلکس های نمودال-فولرن

در ساخت ترکیبات، اتم ها تمایل دارند در جهت کاهش انرژی حرکت کنند. شکل ۵، ساختارهای بهینه و پایدار کمپلکس فولرن-نمودال را نشان می دهد. محصول یک واکنش بهتر به تشکیل یک ماده پایدارتر کمک می کند [16-23]. به این ترتیب ما به دنبال بالاترین و پایینین سطوح انرژی (HOMO-LUMO) هستیم. با توجه به نتایج به دست آمده برای نمودال، واکنش پذیری قابل توجهی در واکنش های شیمیایی برای این

شکل ۳. HOMO و LUMO مولکول نمودال

جدول ۱، داده های مربوط به مقادیر اوربیتال های (HOMO و LUMO) ترکیب نمودال را نشان می دهد. بر اساس داده های این جدول، ممان دوقطبی نمودال D ۶,۵۸ است و پارامترهایی شامل آنتالپی (-۱۸۴۵,۸۰ کیلوژول)، انرژی آزاد گیبس (-۱۸۴۵,۹۳ کیلوژول)، ظرفیت گرمایی (۱۶۵,۰۶ J/mol-kelvin) و همچنین، آنتروپی (۴۳۰,۵۴ J/mol-kelvin) گزارش شده است. همچنین، بر اساس ساختار فولرن، شانس مشارکت برای تمام موقعیت های مختلف فولرن برای قرار گرفتن عامل هیدروکسی برابر است، پس فقط یک ساختار برای C60-OH وجود دارد. شکل ۴، تمام موقعیت های فعال نمودال را برای پذیرش فولرن C60-OH نشان می دهد.

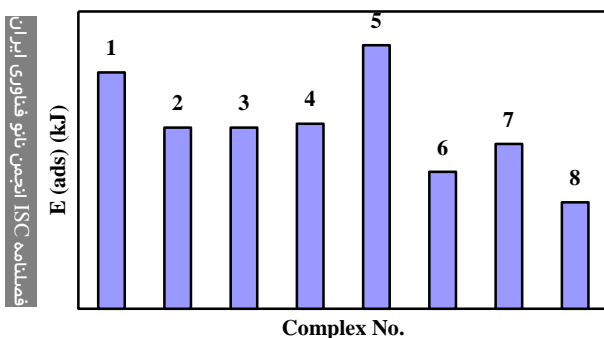

شکل ۶. ساختارهای رزونانسی در تمودال

جدول ۳: داده های انرژی و الکترونیکی کمپلکس ها

Te-C60 complexes	E (ads) (kJ)	μ
۱	0.47416	-4.822
۲	0.47337	-4.787
۳	0.47249	-4.684
۴	0.47260	-4.701
۵	0.47498	-4.903
۶	0.47115	-4.574
۷	0.47199	-4.638
۸	0.47022	-4.516

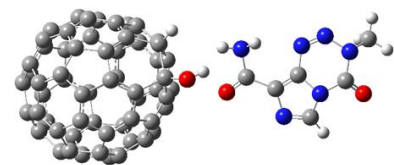
نمودار ۱: تراز انرژی ساختارهای متفاوت کمپلکس

داروقابل مشاهده است. جدول ۲، پارامترهای واکنش پذیری تمودال را نشان می دهد. هشت موقعیت مختلف تمودال دارای زوایا و فضاها شیمیایی متفاوتی هستند که می تواند بر جذب و انرژی ترکیب تاثیر بگذارد. داده های انرژی جذب و خواص الکترونیکی در جدول ۳ آورده شده است. نمودار ۱، تراز انرژی ساختارهای متفاوت کمپلکس را نشان میدهد. با توجه به داده های به دست آمده، مشخص شد که هر هشت موقعیت تمودال با فولرن عاملدار شده پایداری خوبی دارند و در بین آنها، ترکیب پنجم پایدارتر از سایرین است (شکل ۵). این پایداری را می توان به رزونانس در تمودال نسبت داد (شکل ۶)، که باعث افزایش یک بار منفی بر روی اکسیژن گروه کربونیل شده و پیوند هیدروژنی بین اکسیژن تیمودال و گروه هیدروکسی فولرن را افزایش می دهد. دلیل استفاده از عامل هیدروکسی و بار منفی روی هترواتمهای تیمودال و در نتیجه جذب بهتر دارو بر روی فولرن است [24].

جدول ۲: پارامترهای الکترونیکی تمودال در فاز گاز

Parameters	Values
IP (ev)	9.816
EA (ev)	-1.042
X (ev)	4.387
μ (ev)	-4.387
η (ev)	5.428
σ (ev)	0.184
ω (ev)	1.773

شکل ۵. ساختار بهینه کمپلکس تمودال-فولرن (کمپلکس شماره ۵)

- [2] A.F. Farago, B.Y. Yeap, M. Stanzione, Y.P. Hung, etc., *Cancer Discov.*, 2019, 9, 1372-1387. DOI: 10.1158/2159-8290.CD-19-0582
- [3] A. Singh, Y.J. Xu, *Genes (Basel)*, 2016, 7, 99. DOI: 10.3390/genes7110099
- [4] M.M. Salmani, M. Hashemian, H.J. Yekta, M. Ghadiri Nejad, S. Saber-Samandari, A. Khandan, *J. Supercond. Nov. Magn.*, 2020, 33, 2809-2820. DOI: 10.1007/s10948-020-05530-1
- [5] S. Sahmani, A. Khandan, S. Saber-Samandari, M.M. Aghdam, *Mater. Sci. Eng.*, 2020, 111, 110835. DOI: 10.1016/j.msec.2020.110835
- [6] A. Kordjamshidi, S. Saber-Samandari, M. Ghadiri Nejad, A. Khandan, *Ceram. Int.*, 2019, 45, 14126-14135. DOI: 10.1016/j.ceramint.2019.04.113
- [7] R. Bakry, R.M. Vallant, M. Najam-ul-Haq, M. Rainer, Z. Szabo, C.W. Huck, G.K. Bonn, *Int. J. Nanomedicine*, 2007, 2, 639-649. PMID: 18203430; PMCID: PMC2676811
- [8] K. Raza, N. Thotakura, P. Kumar, M. Joshi, S. Bhushan, A. Bhatia, V. Kumar, R. Malik, G. Sharma, S.K. Guru, O.P. Katare, *Int. J. Pharm.*, 2015, 495, 551-559. DOI: 10.1016/j.ijpharm.2015.09.016
- [9] H. Xu, X. Tu, G. Fan, Q. Wang, X. Wang, X. Chu, *J. Mol. Liq.*, 2020, 318, 114315. DOI: 10.1016/j.molliq.2020.114315
- [10] W. Li, T. Zhao, *J. Mol. Liq.*, 2021, 340, 117226. DOI: 10.1016/j.molliq.2021.117226
- [11] G.J. Ogunwale, H. Louis, T.E. Gber, A.S. Adeyinka, *J. Environ. Chem. Eng.*, 2022, 10, 108802. DOI: 10.1016/j.jece.2022.108802
- [12] N. Tagmatarchis, H. Shinohara, *Mini. Rev. Med. Chem.*, 2001, 1, 339-348. DOI: 10.2174/1389557013406684
- [13] M.J. Frisch, G.W. Trucks, H.B. Schlegel, G.E. Scuseria, M.A. Robb, J.R. Cheeseman, H. Nakatsuji, Gaussian DV, revision H. 10 (2010).
- [14] L. Ye, L. Kollie, X. Liu, W. Guo, X. Ying, J. Zhu, S. Yang, M. Yu, *Mol.*, 2021, 26, 3252. DOI: 10.3390/molecules26113252
- [1156] F. Yahyazadeh, S.A. Ahmadi, D. Ghazanfari, M.R. Akhgar, *J. Org. Chem. Res.*, 2021, 7, 200-205. DOI: 10.22036/org.chem.2023.340281.1276
- [16] J.T. Muya, M.T. Nguyen, A. Ceulemans, *Chem. Phys. Lett.*, 2009, 483, 101-106. DOI: 10.1016/j.cplett.2009.10.014
- [17] Z. NazarAli, S.A. Ahmadi, D. Ghazanfari, E. Sheikhhosseini, *Nanochem. Res.*, 2022, 7, 22-27. DOI: 10.22036/ncr.2022.01.004
- [18] R. Razavi, H. Beitollahi, S.A. Ahmadi, M. Salajegheh, *J. Indian Chem. Soc.*, 2023, 100, 101090.

را نشان می‌دهد که پایداری آن را در فاز گاز تأیید می‌کند. انرژی منفی انرژی ذخیره شده در پیوندهای شیمیایی تمودال را منعکس می‌کند. مقادیر داده های ΔE و μ برای تمودال و کمپلکس نشان می‌دهد که در محصول حاصل از ترکیب آنها، دو پارامتر ذکر شده در مقایسه با تمودال کمتر است که منجر به واکنش پذیری بیشتر برای ترکیب می‌شود. (جدول ۴)

جدول ۴: داده های شیمیایی تیمودال، فولرن عامل دار شده و کمپلکس شماره ۵ بر حسب eV

Molecular parameters	Temodal	C60	Temodal-C60
E_{HOMO}	-9.816	-6.365	-5.942
E_{LUMO}	1.042	-3.714	-3.864
ΔE	10.858	2.651	2.078
IP	9.816	6.365	5.942
EA	-1.042	3.714	3.864
χ	4.387	5.039	4.903
μ	-4.387	-5.039	-4.903
σ	0.184	0.755	0.962
η	5.428	1.325	1.039
ω	1.773	9.582	11.569

۴. نتیجه گیری

این مطالعه با استفاده از DFT با روش B3LYP و مجموعه پایه 6-311+G، جذب تمودال را روی جاذب فولرن C60-OH بررسی کرد. تجزیه و تحلیل داده های انرژی (-) HOMO (9.816 eV) و LUMO (1.042 eV) هشت ناحیه مجزا برای تمودال را نشان داد. تمام کمپلکس های تمودال با فولرن C60-OH پایداری قوی را نشان دادند که ترکیب پنجم پایداری آنها بود. این تحقیق که در فاز گاز انجام شد، از DFT (B3LYP/6-311+G) برای ارزیابی محاسبات انرژی فرآیند جذب بین تمودال و جاذب فولرن C60-OH استفاده کرد. در حالی که خواص شامل آنتالپی (۱۸۴۵،۸۰- کیلوژول)، انرژی آزاد گیبس (۱۸۴۵،۹۳- کیلوژول)، ظرفیت گرمایی (۱۶۵،۰۶ J/mol-kelvin) و همچنین، آنتروپی (۴۳۰،۵۴ J/mol-kelvin) گزارش گردید. همچنین پارامترهای الکترونیکی مانند پتانسیل شیمیایی برای تمودال و کمپلکس پایداری محاسبه شد. کاهش پتانسیل شیمیایی در ترکیب تمودال با فولرن C60-OH دلیلی بر واکنش پذیری بهتر آن است. می‌توان انتظار داشت که استفاده از حامل‌ها برای انتقال داروی تمودال تأثیر خوبی بر روی خواص و پایداری دارو داشته باشد.

۵. منابع

- [1] A.O. Sasmita, Y.P. Wong, A.P.K. Ling, *Asia. Pak. J. Clin. Oncol.*, 2018, 14, 40-51. DOI: 10.1111/ajco.12756

[23] S.J. Emamjome Koohbanani, S.A. Ahmadi, D.Ghazanfari, E. Sheikhhosseini, *Carbon. Trends.*, 2024, 14, 100332. DOI: 10.1016/j.cartre.2024.100332
[24] S.J. Pooyaie, S.A. Ahmadi, *Org. Chem. Res.*, 2022, 8, 29-32. DOI: 10.22036/org.chem.2023.422277.1297

DOI: 10.1016/j.ji. Res., 2023, 8, 40-49. DOI: 10.22036/ncr.2023.01.004
[20] Y. Najibzadeh Vameghabadi, E. Sheikhhosseini, M.R. Akhgar, S.A. Ahmadi, *Iran. J. Chem. Chem. Eng.*, 2022, 41, 2628-2634. DOI: 10.30492/ijcce.2022.131624.4261
[21] S. Tavakoli, *cs.*2023.101090
[19] N. Jafari, S.A. Ahmadi, R. Razavi, *Nanochem S.A. Ahmadi, D.Ghazanfari, E. Sheikhhosseini, J. Indian Chem. Soc.*, 2022, 99, 100561. DOI: 10.1016/j.jics.2022.100561
[22] Y. Najibzadeh Vameghabadi, E. Sheikhhosseini, M.R. Akhgar, S.A. Ahmadi, *Pak. J. Pharm. Sci.*, 2022, 35, 815-818. DOI: 10.36721/PJPS.2022.35.3.REG.815-818.1

Investigating the absorption properties of Temodal drug on functionalized fullerene as an anticancer drug carrier using quantum chemical calculations

S.A. Ahmadi^{1,*} and M. Malekshahi²

1. Department of Chemistry, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran

2. Department of Physics, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran

Abstract:

A theoretical investigation of the adsorption capabilities of Temodal on fullerene functionalized with hydroxy group (C60-OH) for suitable drug delivery systems was carried out using DFT simulations. The aim of the research is to evaluate the effectiveness of functionalized fullerene in increasing its stability and efficiency in modal drug delivery. Temodal, also known as temozolamide, is a drug used to treat many cancers, including stomach, colon, and breast cancer. Fullerene has remarkable properties such as high stability, which can be used as a drug carrier in targeted drug delivery systems. This study focused on the characteristics of the combination of Temodal with fullerene, which can have a good effect on the drug's anticancer effects. Based on this, the temodal adsorption reaction on C60-OH was carried out using DFT using the B3LYP/6-311+G method and calculating the adsorption energy. The HOMO (-9.816 eV) and LUMO (1.042 eV) energy level data show eight regions for the modal, confirming that it is thermodynamically stable. Finally, the interaction of Temodal with functionalized fullerene was investigated and the reduction of chemical potential in the combination of Temodal with C60-OH fullerene showed better reactivity

Keywords: DFT, Temodal, C60, Bucky ball, Reactivity.